

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI YAYINLARI

DİYANET
İŞLERİ BAŞKANLIĞI
DERGİSİ

1961

İSLÂM'DA HOŞGÖRÜRLÜK

Abdülkadir İNAN

Ehl-i Hadîs'ten İmâm Ahmed, Tirmizî ve Ebû Dâvud anlatıyorlar: “*Her kim bir ruhsat ve mâzeret olmaksızın, Ramazan'dan bir gün orucu kasden bozsa, ona mukabil bir yıl oruç tutsa, yine hakkını ödeyemez; o bir günün fazîletine eremez.*”

Bir gün oruç bozmanın ağır keffâretleri de buna ilâve edilirse, Ramazan'ın bir günlük orucunun Tanrı katında ne kadar büyük olduğu anlaşılır.

Hal böyle iken mübârek Ramazan ayında farz olan orucunu bozan ve sonra pişman olup Hazret-i Resûle gelen A'râbî hakkında Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud ve Tirmizî gibi büyük Hadîs âlimleri tarafından rivâyet edilen şu Hadîs dikkate değer :

Ebû Hüreyre Hazretleri anlatıyor :

“*Biz birgün Resûl-i Ekrem'in huzûrunda otururken bedevî bir Arap geldi ve : Mahvoldum, diye çırpındı. Resûlullâh Efendimiz : Ne oldu? diye sordu. Ramazan'da oruçlu iken karıma yaklaştım, dedi. Peygamberimiz: Âzâd edecek bir köle bulabilir misin? dedi. Bedevî: Hayır, dedi. Peygamberimiz: Öyle ise, iki ay ara vermeden biribiri ardınca oruç tutabilir misin? diye sordu. Bedevî: Hayır tutamam; hem ben bu felâkete oruç yüzünden uğramadım mı? dedi. Peygamberimiz: Altmış fakîri olsun doyuramaz mısın? diye sordu. Bedevî: Hayır, dedi. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem Efendimiz, A'râbî'ye : Biraz otur, dedi. Bedevî de bir kenara çekilip oturdu. Biz de ne olacağını bekliyorduk. Bu sırada Resûlullâh'a büyük bir zembil dolusu hurma getirildi, Peygamberimiz: Fakir nerede? diye sordu. Bedevî: Buradayım, dedi. Resûl-i Ekrem : Al bu hurmayı fukaraya dağıt, diye emretti. Bedevî: Yâ Resûlâl-lâh, bunu benden daha fakir mi vereceğim? Medîne'nin şu iki dağ arasında Vallâhi benden daha fakir adam yoktur, dedi. Resûl-i Ekrem Efendimiz, mübarek dişleri görünür derecede güldüler; sonra : Öyle ise bu hurmayı al da âilene yedir, buyurdular.*”

İslâmiyetin müsâmahalı, kutlu bir din olduğu, insan oğullarına kaldıramıyacıkları yükü yüklediği Kur'ân-ı Kerîm'in birçok âyetleri ile sâbittir. Bu cümleden olmak üzere yüce Tanrı Kur'ân-ı Kerîm'de: “*Tanrı nefse, gücü yetmiyecek yükü yüklemez*” buyurur. (Bakare, âyet 186).

Mübârek Ramazan ayında farz olan orucunu bozan ve sonra pişman olan bir A'râbî'ye yaptığı muamele ile Hazret-i Resûl de İslâm Dîni'nin çok müsâmahalı olduğunu ümmetine göstermek, daha doğrusu yukarıdaki âyet-i kerîmenin tefsirini öğretmek istemiştir.